

PRZEGLĄD WYBORCZY

Biuletyn informacyjny

3-4/2005

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego

ISSN 1507-983X

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego
00-902 Warszawa, ul. Wiejska 10

Opracowanie - Zespół w Krajowym Biurze Wyborczym
Bohdan Szcześniak
Alicja Kicińska
Marcin Lisiak
Redakcja - Kazimierz Wojciech Czaplicki, kierownik Biura

Skład komputerowy – Marcin Lisiak

Przy wykorzystaniu informacji zawartych w „Przeglądzie wyborczym” Krajowe Biuro Wyborcze będzie wdzięczne za każdorazowe wskazanie źródła informacji.

Oficjalna strona Państwowej Komisji Wyborczej w Internecie

www.pkw.gov.pl

* Posiedzenia Państwowej Komisji Wyborczej	5
* Gospodarka finansowa komitetów wyborczych:	5
- Sprawozdania z wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych 13 czerwca 2004 r.	5
- Sprawozdania z wyborów uzupełniających do Senatu przeprowadzonych 12 września 2004 r. w okręgach wyborczych nr 22, 26, 30 i 31	5
* Przygotowania do wyborów do Sejmu, Senatu i Prezydenta RP	6
- Narada z komisarzami wyborczymi i dyrektorami zespołów i delegatur KBW	8
* Wyjaśnienia i opinie	8
* Informacje prawne	10
* Współdziałanie i wymiana doświadczeń	13

POSIEDZENIA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

Państwowa Komisja Wyborcza odbyła posiedzenia w dniach 21 marca oraz 4 i 25 kwietnia 2005 r.

- * Państwowa Komisja Wyborcza wykonując zadania przewidziane w Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. z 2004 r. Nr 25, poz. 219) zakończyła rozpatrywanie sprawozdań finansowych komitetów wyborczych uczestniczących w wyborach do Parlamentu Europejskiego, przeprowadzonych w dniu 13 czerwca 2004 r. Sprawozdanie miało obowiązek złożyć 31 komitetów wyborczych; złożyło je 30 komitetów, nie złożył sprawozdania jeden komitet wyborczy.

Państwowa Komisja Wyborcza po zbadaniu sprawozdań przyjęła bez zastrzeżeń sprawozdania 27 komitetów wyborczych:

- ze wskazaniem uchybienia polegającego na naruszeniu art. 88 ust. 3 Ordynacji wyborczej (tj. dokonanie wpłaty środków finansowych w formie gotówkowej, zamiast czekiem, przelewem lub kartą płatniczą) zostało przyjęte sprawozdanie Komitetu Wyborczego Wyborców „Razem dla Przyszłości”
- odrzucone zostały sprawozdania 2 Komitetów Wyborczych: Komitetu Wyborczego Wyborców Zieloni 2004 oraz Narodowego Komitetu Wyborczego Wyborców – z powodu naruszenia art. 85 ust. 4 pkt. 1 Ordynacji wyborczej (tj. pozyskania środków finansowych przez komitet wyborczy po dniu wyborów, co stanowi przesłankę obligującą do odrzucenia sprawozdania).

Zgodnie z art. 98 Ordynacji wyborczej komunikat Państwowej Komisji Wyborczej o przyjętych i odrzuconych sprawozdaniach wyborczych został ogłoszony w Monitorze Polskim Nr 26 poz. 370 z dnia 2 maja 2005 r.

- * Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 122 ust. 1 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i do Senatu RP rozpatrzyła sprawozdania finansowe komitetów wyborczych z wyborów uzupełniających do Senatu przeprowadzonych w dniu 12 września 2004 r. w okręgach wyborczych: nr 22 w województwie podkarpackim i nr 26, 30 i 31 w województwie śląskim.

Do złożenia sprawozdania były zobowiązane 24 komitety wyborcze.

Państwowa Komisja Wyborcza przyjęła sprawozdania 23 komitetów i odrzuciła sprawozdanie Komitetu Wyborczego Socjaldemokracji Polskiej z powodu naruszenia przez ten komitet art. 110 ust. 4 pkt. 1 i art. 111 ust. 1 Ordynacji wyborczej, tj. pozyskiwania środków finansowych po dniu wyborów oraz wydatkowania środków na kampanię wyborczą poza środkami Funduszu Wyborczego, co skutkuje odrzuceniem sprawozdania.

- * Państwowa Komisja Wyborcza podjęła wstępne działania w zakresie przygotowań do przeprowadzenia przypadających w 2005 r. wyborów do Sejmu, Senatu i Prezydenta RP:
- systematycznie współdziałała w pracach Podkomisji Nadzwyczajnej Sejmu nad nowelizacją ustaw wyborczych. Sekretarz Państwowej Komisji Wyborczej uczestniczył w posiedzeniach Podkomisji prezentując opinie, propozycje i wnioski Komisji oraz udzielając wyjaśnień dotyczących procedur wyborczych. Dokonana została ponadto analiza przygotowań do obsługi informatycznej wyborów, oceniono aktualność i przyjęto kierunkowe założenia prac nad wydaniem aktów prawnych przewidzianych w ustawach wyborczych.
 - w związku z powtarzającymi się przypadkami publicznego promowania potencjalnych kandydatów na Prezydenta RP, w tym w formie audycji telewizyjnych, Państwowa Komisja Wyborcza w komunikacie z dnia 23 marca 2005 r. podała do publicznej wiadomości obowiązujące przepisy prawne wyznaczające reguły postępowania w tym zakresie. A mianowicie:

KOMUNIKAT

dla Polskiej Agencji Prasowej

(...) Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531) w art. 24 ust. 1 i 2 zapewnia podmiotom uczestniczącym w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej możliwość rozpowszechniania audycji wyborczych w programach publicznej radiofonii i telewizji na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

Zasady te precyzują przepisy ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 875 ze zmianami) oraz ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (DZ.U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544 ze zmianami).

Zgodnie z art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o partiach politycznych partia może finansować swój udział w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dokonując wydatków na ten cel tylko za pośrednictwem funduszu wyborczego od dnia rozpoczęcia kampanii wyborczej, przy czym środki pieniężne partii przekazywane są na odrębny rachunek bankowy komitetu wyborczego.

Przepisy ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej stanowią, że:

- kampania wyborcza rozpoczyna się z dniem ogłoszenia postanowienia Marszałka Sejmu o wyborach (art. 76b, ust. 1),

- kampanię wyborczą za rzecz zgłoszonego kandydata, na zasadzie wyłączności, prowadzi komitet wyborczy (art. 40a ust. 1),
- utworzenie komitetu wyborczego możliwe jest po zarządzeniu wyborów i spełnieniu ustawowo określonych warunków wymaganych dla zarejestrowania komitetu wyborczego przez Państwową Komisję Wyborczą (art. 40a – art. 40f),
- niezależnie od czasu przyznanego na rozpowszechnianie nieodpłatnych audycji wyborczych każdy komitet wyborczy może, wyłącznie od 15 dnia przed dniem wyborów do dnia zakończenia kampanii wyborczej, odpłatnie rozpowszechniać audycje wyborcze w programach publicznych i niepublicznych nadawców radiowych i telewizyjnych, przy czym łączny czas rozpowszechniania odpłatnych audycji wyborczych nie może przekraczać 15% łącznego czasu przyznanego danemu komitetowi na rozpowszechnianie nieodpłatnie audycji wyborczych (art. 83a ust.1).

Z powyższych przepisów wynika jednoznacznie, że partie polityczne nie mogą finansować telewizyjnych i radiowych audycji wyborczych przed zarządzeniem wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i utworzeniem komitetów wyborczych, a jedyną dopuszczalną formą finansowania takich audycji jest przekazanie na ten cel środków właściwemu komitetowi wyborczemu, który może zamówić odpłatne audycje wyborcze przy zachowaniu warunków dotyczących okresu i czasu ich rozpowszechniania określonych w art. 83a ust. 1 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

- Państwowa Komisja Wyborcza wyjaśniła jednocześnie, w związku z wątpliwościami nadawców publicznych, dotyczącymi uprawnienia partii politycznych oraz komitetów do występowania na antenach telewizyjnych, że w ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji w art. 23 ust. 1 przewidziana jest możliwość przedstawiania przez partie polityczne stanowiska w węzłowych sprawach publicznych, zaś w art. 24 ust. 1 zapewniona jest możliwość rozpowszechniania przez podmioty uczestniczące w określonych wyborach audycji wyborczych w programach publicznej radiofonii i telewizji na zasadach określonych odrębnymi przepisami. Tymi przepisami są w szczególności: ustawa z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta RP (Dz. U. Nr 47, poz. 544 ze zmian.), ustawa z dnia 12 kwietnia 2001r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu RP i do Senatu RP (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zmian.), ustawa z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219), ustawa z dnia 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547 ze zmian.) i ustawa z

dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 ze zmianami).

Ustawy te nie ograniczają możliwości przedstawiania przez partie stanowiska w węzłowych sprawach publicznych, lecz ustanawiają ograniczenia w wydatkowaniu przez partie środków finansowych w celu udziału w wyborach.

Przed rozpoczęciem kampanii wyborczej, która następuje z dniem ogłoszenia postanowienia w tej sprawie przez organ właściwy do zarządzania wyborów, partie polityczne nie mogą wydatkować środków finansowych na cele związane z wyborami.

Dopiero po zarządzaniu wyborów, partie polityczne mogą ponosić wydatki na cele związane z udziałem w wyborach wpłacając w tym celu środki pieniężne na rachunek bankowy odpowiedniego komitetu wyborczego (art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o partiach politycznych).

Tak więc, przed zarządzaniem wyborów partia polityczna może ponosić jedynie wydatki na prezentowanie swojego stanowiska w węzłowych sprawach publicznych pod warunkiem, że prezentowanie takiego stanowiska nie powstaje w związku z udziałem w wyborach, a co za tym idzie musi być wolne od oznaczeń i treści nawiązujących do udziału partii, czy też określonej osoby lub osób wysuniętych albo popieranych przez tę partię, w wyborach.

- * W dniach 13 i 14 maja 2005 r. w Białowieży woj. podlaskie odbyła się narada Państwowej Komisji Wyborczej z komisarzami wyborczymi i dyrektorami delegatur i zespołów Krajowego Biura Wyborczego, poświęcona zadaniom organów wyborczych w przygotowaniu i przeprowadzeniu przypadających w 2005 r. wyborów do Sejmu i do Senatu oraz wyborów Prezydenta RP. Omówione zostały także kierunki zmian oraz nowe rozwiązania prawne w ustawach wyborczych. Omówiono i przedyskutowano ponadto zasady i organizację obsługi informatycznej wyborów; realizację zadań w zakresie kontroli prowadzenia rejestru wyborców i sporządzania spisu wyborców; gospodarowanie budżetem wyborczym i budżetem Krajowego Biura Wyborczego.
- * Z okazji przypadającego w 2005 r. jubileuszu 15-lecia demokratycznego prawa wyborczego Rzeczypospolitej Polskiej odbyła się również okolicznościowa dyskusja i prezentacja wydawnictwa poświęconego tej problematyce.
- * Państwowa Komisja Wyborcza odpowiadając na zgłoszone pytania udzieliła następujących opinii i wyjaśnień:

- wobec sygnałów o przypadkach funkcjonowania rad gmin w składach większych niż określone w ustawie o samorządzie gminnym, spowodowanych stwierdzeniem – zgodnie z wymogami ustawy – wygaśnięcia mandatu radnego i uzupełnieniem składu rady, a następnie uchycieniem przez sąd administracyjny „wygaśnięcia mandatu” wskutek czego w danej radzie pozostaje zarówno radny wobec którego stwierdzono wygaśnięcie mandatu, jak i radny który wstąpił w jego miejsce – wyraziła opinię, że optymalnym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie zmian w art. 190 i 191 Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw wzorowanych na art. 27 ustawy o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta. Walorem takiego rozwiązania byłoby dodatkowo ujednoczenie zasad wygasania mandatów i właściwości sądów oraz zapewnienie szybkiego rozstrzygnięcia spraw.

Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła jednocześnie uwagę na problem z tą sprawą ściśle związany, dotyczący ewentualnej zmiany sposobu ustalania terminu przeprowadzania przedterminowych wyborów wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Obecnie termin przeprowadzenia tych wyborów zależy od czasu wystąpienia przyczyny ich przeprowadzenia (art. 26 ust. 1 Ordynacji wyborczej). W przypadku zaskarżenia uchwały rady gminy lub rozstrzygnięcia nadzorczego wojewody w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu wójta, a także w innych przypadkach, zwłaszcza gdy rada gminy podejmuje uchwałę stwierdzającą wygaśnięcie mandatu po upływie dłuższego czasu od wystąpienia przesłanki skutkującej wygaśnięciem mandatu, niemożliwe jest dotrzymanie ustawowego terminu przeprowadzenia wyborów bądź dochodzi do nadmiernego skracania terminów wykonania czynności wyborczych. Wskazane wydaje się zatem uzależnienie terminu przeprowadzenia przedterminowych wyborów wójta (burmistrza, prezydenta miasta) od chwili uzyskania przez uchwałę w sprawie wygaśnięcia mandatu atrybutu niewzruszalności.

- Na pytanie, dotyczące objęcia wygasłego mandatu radnego przez kolejnego kandydata z tej samej listy, który uzyskał największą liczbę głosów, lecz co do którego zrodziły się wątpliwości w związku z długotrwałym zamieszkiwaniem poza obszarem gminy i zameldowaniem się na tym terenie krótko przed terminem podejmowania uchwały w tej sprawie – wyraziła następującą opinię. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego podejmując na podstawie art. 194 ust. 1 – Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw uchwałę o wstąpieniu na miejsce radnego którego mandat wygasł, kandydata z tej samej listy, który w wyborach uzyskał kolejno największą liczbę głosów, a nie utracił prawa wybieralności i nie został skazany prawomocnym wyrokiem sądu orzeczonym za przestępstwo umyślne — bada, czy kandydat posiada bierne prawo wyborcze w dniu podejmowania uchwały. Nie ma zatem znacze-

nia, czy po dniu wyborów, a przed dniem podjęcia przez organ stanowiący uchwały kandydat zamieszkiwał na obszarze działania danej rady. Jednocześnie wyjaśniła, że zgodnie z art. 15 ust. 1 – Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu każdy może wnieść do wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) reklamację na nieprawidłowości w rejestrze wyborców.

INFORMACJE PRAWNE

Naczelnny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2005 r. Sygn. akt. OSK 1417/04 oddalił skargę kasacyjną Rady Miasta Biłgoraja na zarządzenie zastępcze Wojewody Lubelskiego z dnia 28 stycznia 2004 r. w przedmiocie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego. Przedmiotowe zarządzenie wojewody zostało przedstawione w Przeglądzie Wyborczym nr 1 – 2/2004 r. str. 17 – 20.

Na zarządzenie zastępcze Wojewody Lubelskiego Rada Miasta Biłgoraj wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, który to Sąd wyrokiem z dnia 6 maja 2004 r. Sygn. akt. III S.A/Lu 182/04 oddalił skargę. W uzasadnieniu sąd wskazał, że zaskarżone zarządzenie zastępcze Wojewody Lubelskiego z dnia 28 stycznia 2004 r., stwierdzające wygaśnięcie mandatu radnego Rady Miasta Biłgoraj Krzysztofa M. jest zgodne z prawem. Miasto Biłgoraj wniosło od wyroku skargę kasacyjną, zaskarżając wyrok w całości zarzucając naruszenie przepisów postępowania mających wpływ na wynik sprawy, w szczególności art. 50 § 1 w związku z art. 32 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w zw. z art. 98 ust. 3 i 98a ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

W odpowiedzi na skargę Wojewoda Lubelski wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej. Wywodził, że legitymację do zaskarżenia rozstrzygnięcia nadzorczego reguluje art. 98 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Stronami postępowania sądowego mogą być jedynie gmina i organ nadzoru. Przepisy ustawy o samorządzie gminnym jako *lex specialis* wyłączają stosowanie art. 50 § 1 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Naczelnny Sąd Administracyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 stycznia 2005 r. zważył, co następuje:

... Zgodnie z art. 183 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, póź. 1270 ze zm.), Naczelnny Sąd Administracyjny rozpoznaje sprawę w granicach skargi kasacyjnej, bierze jednak z urzędu pod rozwagę nieważność postępowania.

Podstawę prawną podjęcia przez wojewodę zarządzenia zastępczego — wygaśnięcie mandatu radnego - reguluje art. 98a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2001, Nr 142, poz. 1591 ze zm.), który stanowi „Jeżeli właściwy organ gminy, wbrew obowiązkowi wynikającemu z przepisów art. 190 ust.2 i 6 i art. 194 ust. 1 ustawy, o której

mowa w art. 24b ust.6, art. 26 ust. 2 i 5 ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984, Nr 127, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1806) oraz art. 5 ust 2 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, w zakresie dotyczącym odpowiednio wygaśnięcia mandatu radnego, mandatu wójta, odwołania ze stanowiska albo rozwiązania umowy o pracę z zastępcą wójta, sekretarzem gminy, skarbnikiem gminy, kierownikiem jednostki organizacyjnej gminy i osobą zarządzającą lub członkiem organu zarządzającego gminną osobą prawną, nie podejmuje uchwały, nie odwołuje ze stanowiska lub nie rozwiązuje umowy o pracę, wojewoda wzywa organ gminy do podjęcia odpowiedniego aktu w terminie 30 dni (ust. 1). W razie bezskutecznego upływu terminu określonego w ust.1, wojewoda, po powiadomieniu ministra właściwego do spraw administracji publicznej, wydaje zarządzenie zastępcze (ust. 2). Przepisy art. 98 stosuje się odpowiednio (ust., 3)". Według art.190 ust. 3 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. -Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (tj. Dz. U. 2003 r. Nr 159., poz. 1547) „Wygaśnięcie mandatu radnego następuje wskutek: (...) 3) utraty prawa wybieralności lub braku tego prawa w dniu wyborów". Wygaśnięcie mandatu radnego w przypadkach określonych w art. 190 ust. 1 powołanej ustawy - Ordynacja wyborcza do gmin, rad powiatów i sejmików województw stwierdza rada w drodze uchwały. Art. 98a ust. 1 powołanej ustawy o samorządzie gminnym reguluje podstawę podjęcia przez wojewodę zarządzenia zastępczego w razie naruszenia przez radę gminy obowiązku podjęcia uchwały stwierdzającej wygaśnięcie mandatu radnego w oparciu o art. 190 ust. 1 powołanej ustawy - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, a zatem w razie utraty prawa wybieralności lub braku tego prawa w dniu wyborów.

Zarządzenie zastępcze o wygaśnięciu mandatu radnego wskutek utraty wybieralności lub braku tego prawa w dniu wyborów zastępuje z mocy prawa uchwałę rady gmin, wywołując takie same skutki prawne.

Przyznając wojewodzie - organowi nadzoru kompetencję nadzorczą w zakresie bezczynności rady gminy naruszającej obowiązek podjęcia uchwały stwierdzającej wygaśnięcie mandatu radnego, powołana ustawa o samorządzie gminnym stanowi w art. 98a ust.3 „Przepisy art. 98 stosuje się odpowiednio". Według art. 98 ust. 1 powołanej ustawy o samorządzie gminnym „Rozstrzygnięcia organu nadzorczego dotyczące gminy, w tym rozstrzygnięcia, - o których mowa w art. 96 ust.2 i art. 97 ust. 1, a także stanowisko zajęte w trybie art. 89, podlegają zaskarżeniu do sądu administracyjnego z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od dnia ich doręczenia". Art. 98a, ust. 3 powołanej ustawy o

samorządzie gminnym stanowi o odpowiednim stosowaniu. Przyjęcie konstrukcji w przepisie prawnym odpowiedniego stosowania wymaga rozważenia czy przepis art. 98 powołanej ustawy stosuje się wprost, czy zastosowanie wymaga modyfikacji przy stosowaniu, czy wreszcie ze względu na odrębność regulacji przepis ten nie ma zastosowania. Odesłanie do odpowiedniego stosowania art. 98 powołanej ustawy o samorządzie gminnym wymaga rozważenia z uwzględnieniem art. 191 ust. 1 powołanej ustawy - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, który stanowi „Od uchwały rady o wygaśnięciu mandatu radnego z przyczyn, o których mowa w art. 190 ust. 1 pkt 3, zainteresowanemu przysługuje odwołanie do właściwego sądu okręgowego w terminie 7 dni od dnia jej doręczenia. Przepisy art. 60 i 61 stosuje się odpowiednio”. Rozważając znaczenie art. 191 ust. 1 powołanej ustawy - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw dla wykładni art. 98a ust. 3 powołanej ustawy o samorządzie gminnym należy uwzględnić zasady konstytucyjne, a to zasadę konstytucyjną sądowej ochrony samodzielności samorządu terytorialnego (art. 165 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Ta zasada konstytucyjna jest podstawą do przyjęcia wykładni, że art. 98 powołanej ustawy o samorządzie gminnym stosuje się wprost do zaskarżalności przez gminę zarządzeń zastępczych stwierdzających wygaśnięcie mandatu radnego. Przyznanie zatem radnemu prawa odwołania do sądu powszechnego na uchwałę stwierdzającą wygaśnięcie mandatu radnego z powodu utraty prawa wybieralności, jak i prawa odwołania do sądu powszechnego na wydane z powodu beczynności rady gminy zarządzenie zastępcze wojewody (art. 191 ust. 1 powołanej ustawy - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw) nie wyłącza prawa gminy do zaskarżenia zarządzenia zastępczego wojewody do sądu administracyjnego.

Zgodnie z art. 98 ust.3 powołanej ustawy o samorządzie gminnym „Do złożenia skargi uprawniona jest gmina lub związek międzygminny, których interes prawny, uprawnienie albo kompetencje zostały naruszone. Podstawą do wniesienia skargi jest uchwała lub zarządzenie organu, który podjął uchwałę lub zarządzenie albo którego dotyczy rozstrzygnięcie nadzorcze”. Regulacja legitymacji do wniesienia skargi na rozstrzygnięcie nadzorcze, w tym i zarządzenie zastępcze jest wyczerpująca. Nie ma podstaw prawnych do stosowania art. 50 § 1 powołanej ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. O ograniczeniu legitymacji do zaskarżenia do sądu administracyjnego rozstrzygnięć nadzorczych do gmin, powiatu, województwa, przesądza wprost art. 148 powołanej ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, który stanowi „Sąd uwzględniając skargę jednostki samorządu terytorialnego na akt nadzoru uchyla ten akt”.

Nie jest zasadny zatem zarzut naruszenia art. 50 § 1 powołanej ustawy -Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Nie jest też zasadny zarzut naruszenia art. 98 ust.3 i art. 98a ust.3 powołanej ustawy o samorządzie gminnym. Nie jest zasadny zarzut naruszenia art. 32 powołanej ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. W sprawie zaskarżenia zarządzenia zastępczego stronami postępowania sądowego jest wyłącznie jednostka samorządu terytorialnego i organ nadzoru. Powołana ustawa - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi nie dopuszcza do tego postępowania innych uczestników.

WSPÓLDZIAŁANIE I WYMIANA DOŚWIADCZEŃ

- * W dniu 26 kwietnia 2005 r. sekretarz Państwowej Komisji Wyborczej Kierownik Krajowego Biura Wyborczego Kazimierz W. Czaplicki uczestniczył w seminarium zorganizowanym przez Instytut Spraw Publicznych, pod hasłem: Rola jednostek samorządu terytorialnego w aktywizowaniu wyborców; jego wystąpienie na seminarium było poświęcone zasadom współpracy organów wyborczych z jednostkami samorządowymi w ramach obecnie obowiązujących przepisów prawa. Wśród założeń i celów seminarium były m. in. propozycje zmian w prawie wyborczym uwzględniające różne inicjatywy na rzecz aktywowania wyborców do udziału w głosowaniu.
- * Sekretarz Państwowej Komisji Wyborczej, Kierownik Krajowego Biura Wyborczego Kazimierz W Czaplicki systematycznie uczestniczył w pracach prowadzonych w Sejmie nad zmianami w ustawach wyborczych.